

T.C. TARIM VE ORMAN BAKANLIđI
Tohumluk Tescil Ve Sertifikasyon Merkez M¼d¼rl¼đ¼

ORTA ANADOLU B¼LGESİ
KURUDA MAKARNALIK BUğDAY
TESCİL RAPORU

ZERDANE,
ET-M-2023-22

Ankara-2026

ZERDANE ve ET-M-2023-22 MAKARNALIK BUĞDAY ÇEŞİTLERİNİN TESCİLİ HAKKINDA RAPOR

Orta Anadolu Bölgesi kuruda makarnalık buğday tarımsal değerleri ölçme denemelerinde ZERDANE ve ET-M-2023-22 çeşit adayları 2 yıl süreyle yer almıştır. Bu denemelerin sonunda verim, kalite ve hastalık değerleri dikkate alınarak bir değerlendirme yapılmış ve karar aşamasına gelinmiştir.

Tarımsal değerleri ölçme denemeleri Konya (Merkez ve Gözlü), Ankara'da (Yenikent ve Gölbaşı)'da kurulmuştur. Bu denemelerde Ç-1252 ve Eminbey standart çeşit olarak kullanılmıştır. Farklılık, Yeknesaklık ve Durulmuşluk (FYD) testleri 2 yıl süre ile Ankara (Yenikent) ve Manisa'da (Beydere) yapılmıştır. Çeşit adayının UPOV prensiplerine uygun olarak her bir karakter için en uygun dönemde gözlemleri yapılarak çeşit özellik belgesi düzenlenmiştir.

ZERDANE; Tescil başvurusunu Semila Tohumculuk Tarım Ür. Gıda ve Hay. San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin yaptığı çeşit adayı aynı şirket tarafından 2021 yılında Konya'da ıslah edilmiştir. Çeşit adayı; alternatif, bitki boyu orta ve başaklanma zamanı orta olup tarımsal değerleri ölçme denemelerinde 270.9 kg/da ortalama verim ile üçüncü sırada yer almıştır. Çeşit adayının verimi, 302.9 kg/da olan standart çeşitler ortalamasının % 10.6 gerisindedir.

Tekrarlamalı veriler üzerinden yapılan stabilite parametreleri incelendiğinde; çeşit adayı 0.95 b değeri ve pozitif a değerine (6.21) sahiptir.

Kalite değerleri incelendiğinde; çeşit adayının bin tane ağırlığı 39.9-43.0 g, hektolitre ağırlığı 73.0-80.5 kg/hl, protein oranı 15.8-22.5, camsılık % 94-100, SDS sedimentasyon 14-20 ml, ırmik B sarılık değeri 21.9-22.7, ırmik verimi % 58.6-62.6 arasında değişmektedir.

ET-M-2023-22; Tescil başvurusunu Ekiz Tohumculuk Danışmanlık Ürt. Tic. Araş. Pro. Tar. Ve Gıda Ltd. Şti.'nin yaptığı çeşit adayı aynı şirket tarafından 2018 yılında Türkiye'de ıslah edilmiştir. Çeşit adayı; alternatif, bitki boyu orta-uzun ve başaklanma zamanı orta olup tarımsal değerleri ölçme denemelerinde 249.0 kg/da ortalama verim ile beşinci sırada yer almıştır. Çeşit adayının verimi, 302.9 kg/da olan standart çeşitler ortalamasının % 17.8 gerisindedir.

Tekrarlamalı veriler üzerinden yapılan stabilite parametreleri incelendiğinde; çeşit adayı 0.82 b değeri ve pozitif a değerine (19.10) sahiptir.

Kalite değerleri incelendiğinde; çeşit adayının bin tane ağırlığı 20.6-38.5 g, hektolitre ağırlığı 73.3-82.3 kg/hl, protein oranı % 15.9-27.7, camsılık % 98-100, SDS sedimentasyon 14-20 ml, ırmik B sarılık değeri 22.5-22.5, ırmik verimi % 58.6-60.2 arasında değişmektedir.

Karar Tescil Komitesinindir.

**Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon
Merkez Müdürlüğü**

Çizelge 1. Orta Anadolu Bölgesi 2023-2024 Yetiştirme Sezonu Kuruda Makarnalık Buğday TDÖ Denemeleri Verim Sonuçları (kg/da)

	Çeşitler	Gözlü	Yenikent	Gölbaşı	Konya	Ortalama	VS
1	Ç-1252 (st)	362.3 bc	433.6 bc	439.9 abc	137.0	343.2 bcd	6
2	Eminbey (st)	387.0 bc	515.7 a	455.0 ab	132.1	372.4 ab	2
3	Zerdane	468.1 a	349.6 def	348.8 d	141.0	319.0 def	8
4	Et-M-2023-22	435.0 ab	331.7 ef	366.2 cd	150.8	292.4 f	9
5	Et-M-2023-6	320.9 c	295.0 f	338.2 d	157.2	306.3 ef	10
6	Ank-26/22	397.1 abc	446.1 bc	371.7 cd	132.4	336.8 cde	7
7	Ank-28/22	468.1 a	427.0 bc	393.1 bcd	138.9	356.8 abc	4
8	Ank-29/22	425.8 ab	412.4 bcd	476.6 a	115.4	357.6 abc	3
9	Ank-30/22	381.1 bc	384.1 cde	460.4 ab	147.6	343.3 bcd	5
10	Ank-27/22	433.0 ab	474.8 ab	475.3 a	144.6	381.9 a	1
VK(%), F		13.20, *	11.78, **	12.83, **	18.43, ÖD	13.62, **	
AÖF		77.55	69.91	76.82	-	32.5	

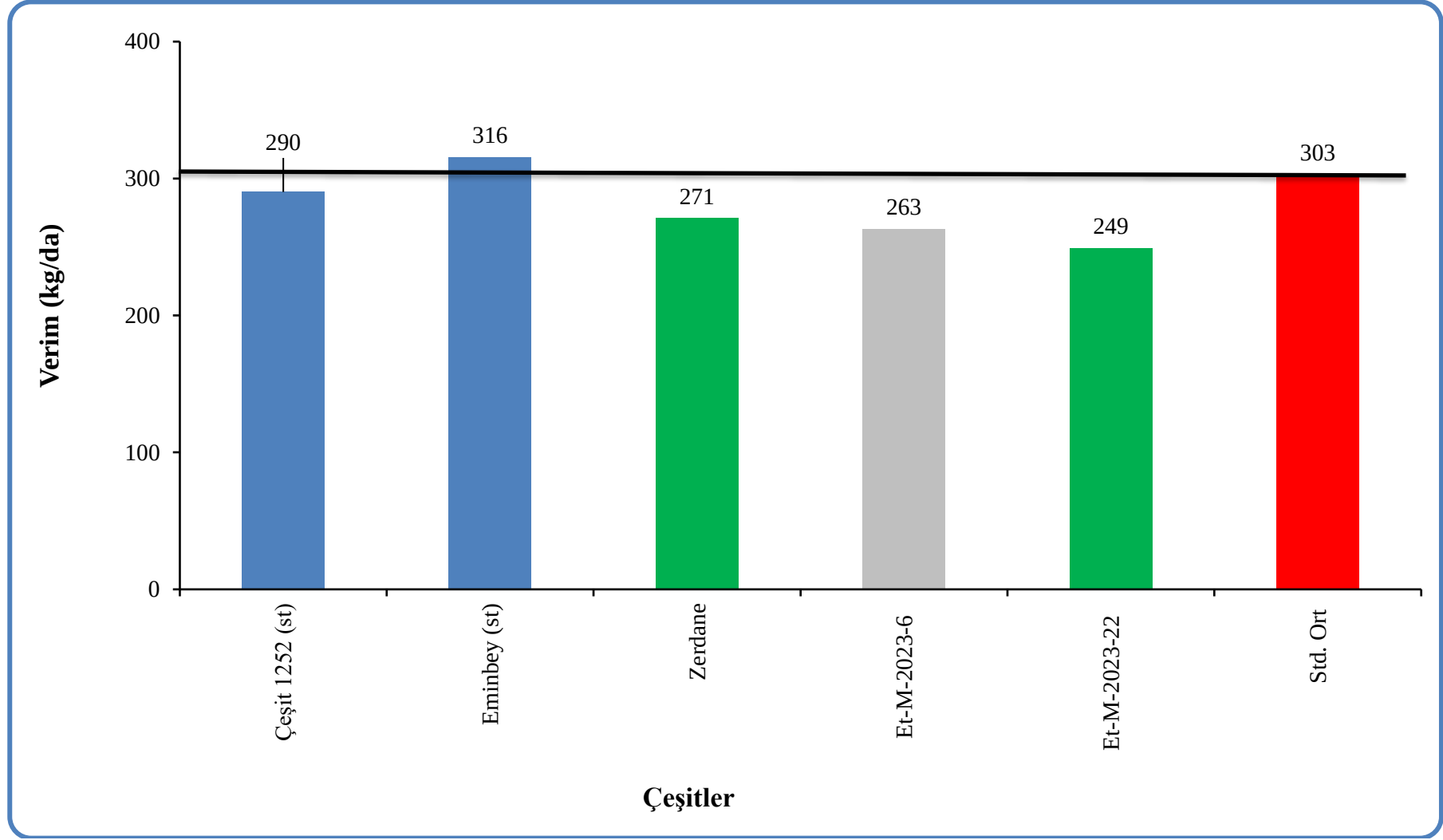
Çizelge 2. Orta Anadolu Bölgesi 2024-2025 Yetiştirme Sezonu Kuruda Makarnalık Buğday TDÖ Denemeleri Verim Sonuçları (kg/da)

	Çeşitler	Gözlü	Yenikent	Gölbaşı	Ortalama	VS
1	Ç-1252 (st)	216.5	180.9 ab	261.2 ab	219.6 ab	2
2	Eminbey (st)	245.4	169.3 b	304.3 a	239.7 a	1
3	Zerdane	217.1	196.2 a	207.4 bc	206.9 bc	3
4	Et-M-2023-22	237.2	137.7 c	198.6 c	191.2 c	5
5	Et-M-2023-6	219.1	189.8 a	207.2 bc	205.4 bc	4
VK(%), F		17.33, Ö.D.	6.27,**	15.21,**	14.77,**	
AÖF		-	16.91	55.28	26.00	

Çizelge 3. Orta Anadolu Bölgesi 2024 ve 2025 Yılları Kuruda Makarnalık Buğday TDÖ Denemeleri Verim Sonuçları (kg/da)

Çeşitler	Yenikent		Gözlü		Gölbaşı		Konya	Genel Ortalama	V.S.
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024		
Ç-1252 (st)	433.6	180.9	362.3	216.5	439.9	261.2	137.0	290.2 b	2
Eminbey (st)	515.7	169.3	387.0	245.4	455.0	304.3	132.1	315.5 a	1
Zerdane	349.6	196.2	468.1	217.1	348.8	207.4	141.0	270.9 bc	3
Et-M-2023-22	331.7	137.7	435.0	237.2	366.2	198.6	150.8	249.0 c	5
Et-M-2023-6	295.0	189.8	320.9	219.1	338.2	207.2	157.2	263.1 c	4
								F:** , %VK: 15.19 AÖF: 22.43	

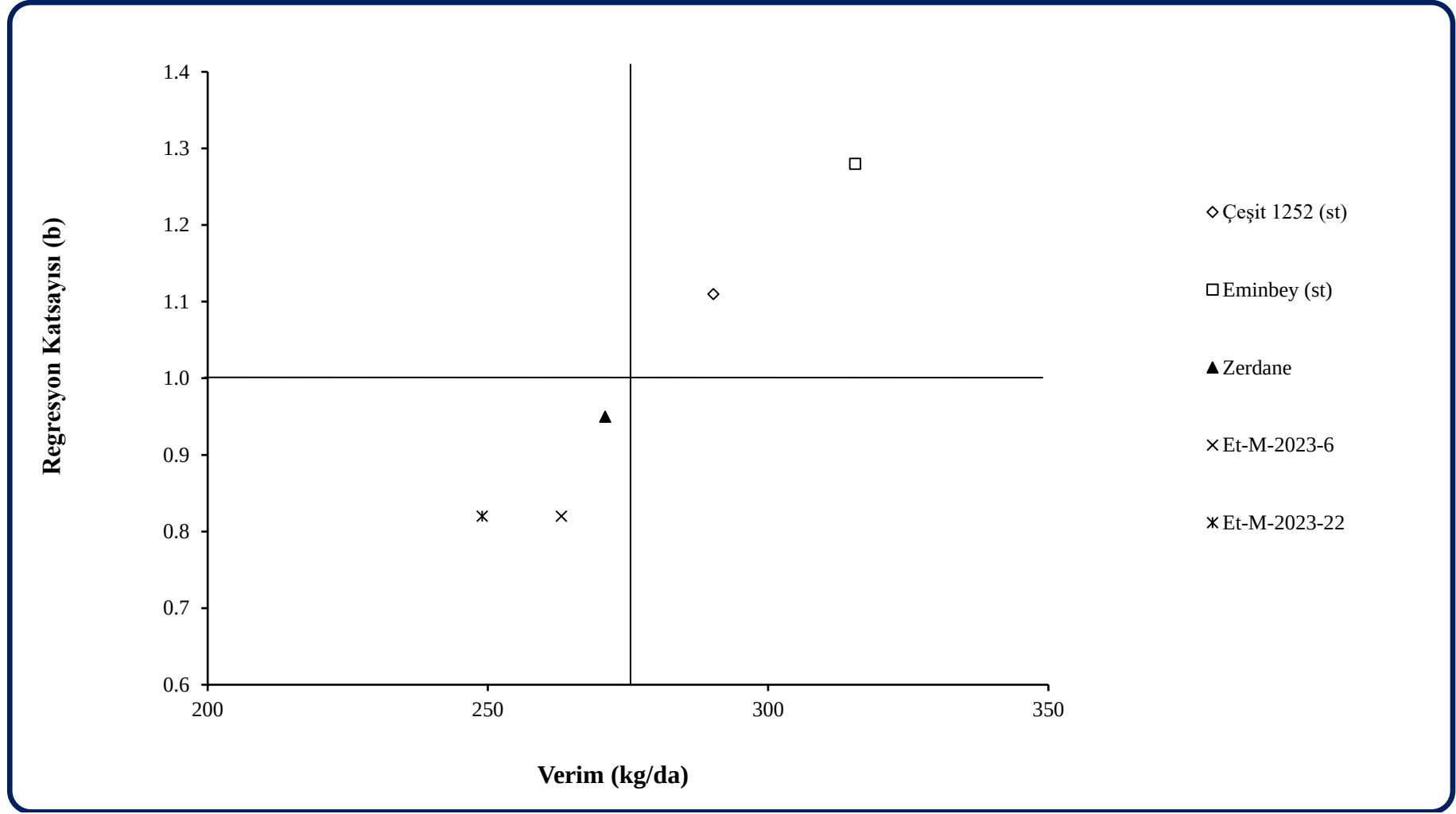
Grafik 1. Orta Anadolu Bölgesi Kuruda Makarnalık Buğday Verim Grafiği

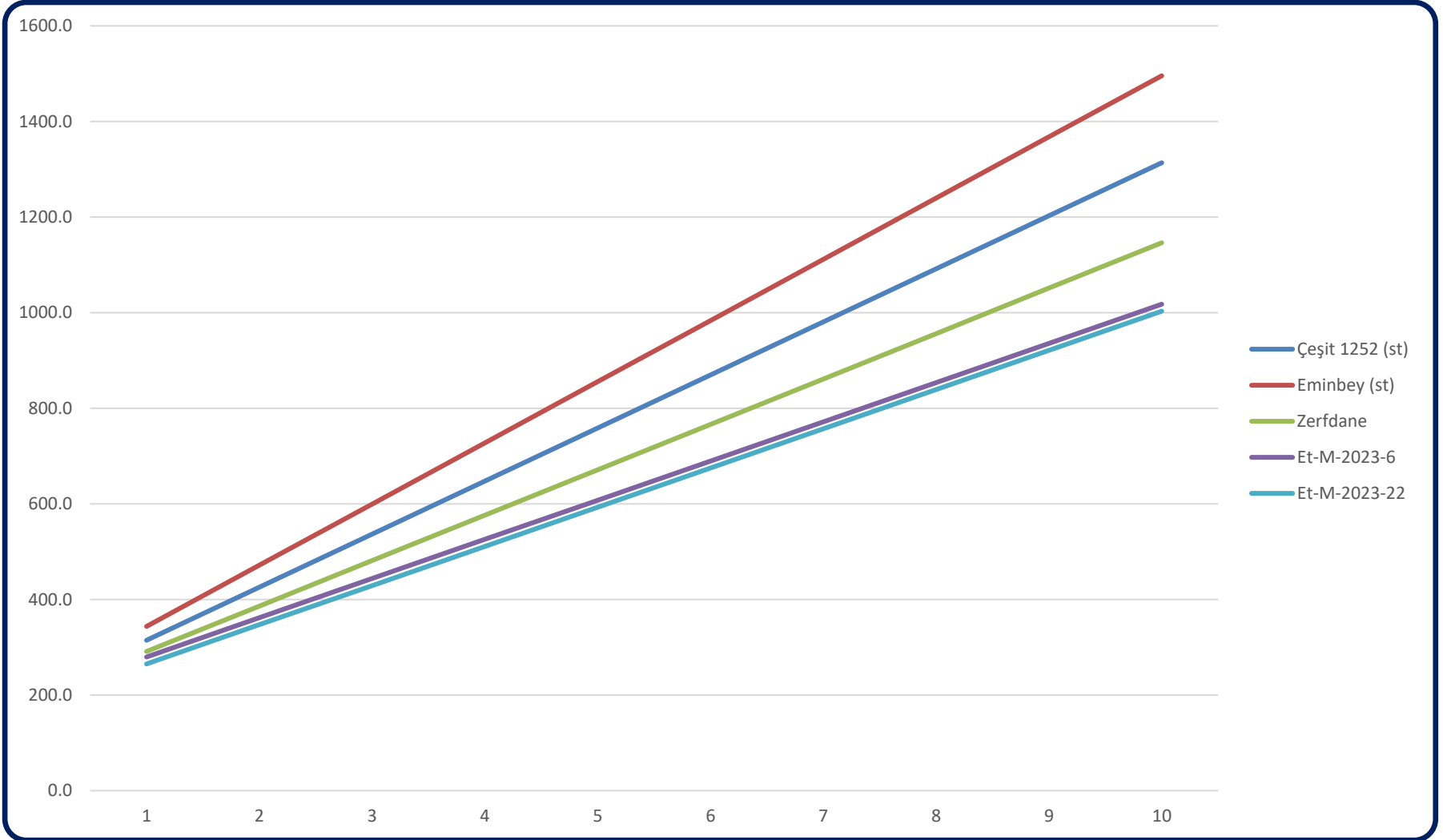
Çizelge 4. Orta Anadolu Bölgesi Kuruda Makarnalık Buğday Tarımsal Değerleri Ölçme Denemelerine Ait Bazı Stabilitate Parametreleri

Çeşitler	Verim (kg/da)	b		a	C.V.	R ²
			+, - sh			
Ç-1252 (st)	290.2	1.11	0.12	-18.35	22.10	0.76
Eminbey (st)	315.5	1.28	0.13	-40.42	23.24	0.76
Zerdane	270.9	0.95	0.10	6.21	20.79	0.75
Et-M-2023-22	249.0	0.82	0.11	19.10	24.69	0.65
Etm-M-2023-6	263.1	0.82	0.12	33.66	25.32	0.62
Genel Ortalama	277.7					
Std. Ortalama	302.9					

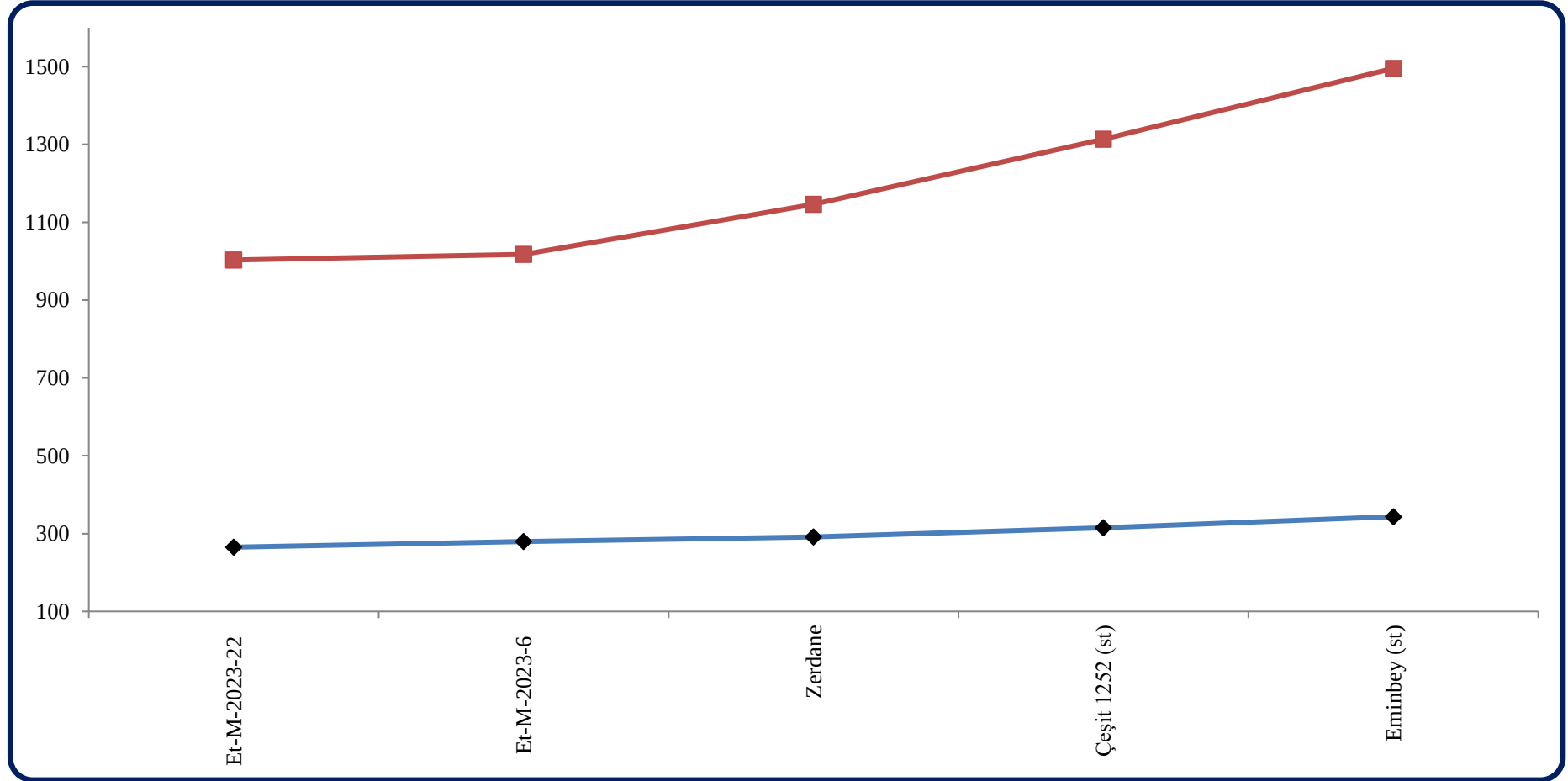
Grafik 2. Orta Anadolu Bölgesi Kuruda Makarnalık Buğday Stabilité Grafiği

Grafik 3. Orta Anadolu Bölgesi Kuruda Makarnalık Buğday Beklenen Verim Grafiği

Grafik 4. Orta Anadolu Bölgesi Kuruda Makarnalık Buğday Beklenen Verim Grafiği
(Kötü ve iyi çevre açılımı)

Çizelge 5. Orta Anadolu Bölgesi Kuruda Makarnalık Buğday TDÖ Denemelerine Ait Teknolojik Analiz Değerleri (Yenikent 2024)

Çeşitler	Hektolitre Ağırlığı (kg/hl)	Bin Tane Ağırlığı (g, KM*)	Protein Oranı (% , KM*)	Camsı Tane Oranı (%)	SDS Sedimentasyon (un-ml)	İrmik Verimi (%)	İrmik Renk (b)
1-Ç-1252 (st)	83.6	41.4	14.4	94	16	63.1	19.7
2-Eminbey (st)	81.6	45.7	14.1	92	25	62.6	20.4
3-Zerdane	80.5	43.0	15.8	94	14	62.7	22.7
4-Et-M-2023-22	82.3	38.5	15.9	98	14	60.2	22.5
5-Et-M-2023-6	81.9	40.4	16.0	82	16	64.3	23.8
6-Ank-26/22	83.8	40.3	15.2	96	25	61.9	21.5
7-Ank-28/22	80.4	39.1	14.8	100	17	62.3	22.3
8-Ank-29/22	79.8	42.2	13.5	82	9	61.2	22.9
9-Ank-30/22	78.3	42.5	15.8	96	25	63.4	23.9
10-Ank-27/22	83.9	46.0	14.0	96	17	64.2	20.0

*KM: Kuru madde üzerinden verilmiştir.

Çizelge 6. Orta Anadolu Bölgesi Kuruda Makarnalık Buğday TDÖ Denemelerine Ait Teknolojik Analiz Değerleri (Yenikent 2025)

Çeşitler	Bin Tane Ağırlığı (g, KM*)	Hektolitre Ağırlığı (kg/hl)	Protein Oranı (% , KM*)	SDS Sedimentasyon (un-ml)	Camsı Tane Oranı (%)	İrmik Renk (b)	İrmik Verimi (%)
1-Ç-1252 (st)	22.8	75.5	23.9	21	98	19.0	60.1
2-Eminbey (st)	24.8	73.1	25.5	31	96	20.5	56.8
3-Zerdane	40.0	73.0	22.5	20	100	21.9	58.3
5-Et-M-2023-22	24.6	75.3	21.5	14	98	21.6	59.0
4-Et-M-2023-6	20.0	73.3	22.7	20	100	22.5	58.6

*KM: Kuru madde üzerinden verilmiştir.

Çizelge 7. Orta Anadolu Bölgesi Kuruda Makarnalık Buğday TDÖ Denemeleri Tarla Gözlemleri (Yenikent-2024)

Çeşitler	Bitki Boyu (cm)	Başaklanma Zamanı	Soğuk Zararı
1-Ç-1252 (st)	110	30 Nis	1
2-Eminbey (st)	102	1 May	1
3-Ank-26/22	107	4 May	3
4-Ank-28/22	95	7 May	1
5-Ank-29/22	105	2 May	1
6-Ank-30/22	97	30 Nis	3
7-Ank-27/22	105	1 May	1
8- Zerdane	90	4 May	1
9- Et-M-2023-22	110	27 Nis	1
10- Et-M-2023-6	115	28 Nis	3

Çizelge 8. Orta Anadolu Bölgesi Kuruda Makarnalık Buğday TDÖ Denemeleri Tarla Gözlemleri (Yenikent-2025)

Çeşitler	Bitki Boyu (cm)	Başaklanma Zamanı	Soğuk Zararı
1-Ç-1252 (st)	90	20.05	2
2-Eminbey (st)	87	21.05	2
8- Zerdane	83	21.05	2
9- Et-M-2023-22	92	20.05	2
10- Et-M-2023-6	93	18.05	2